

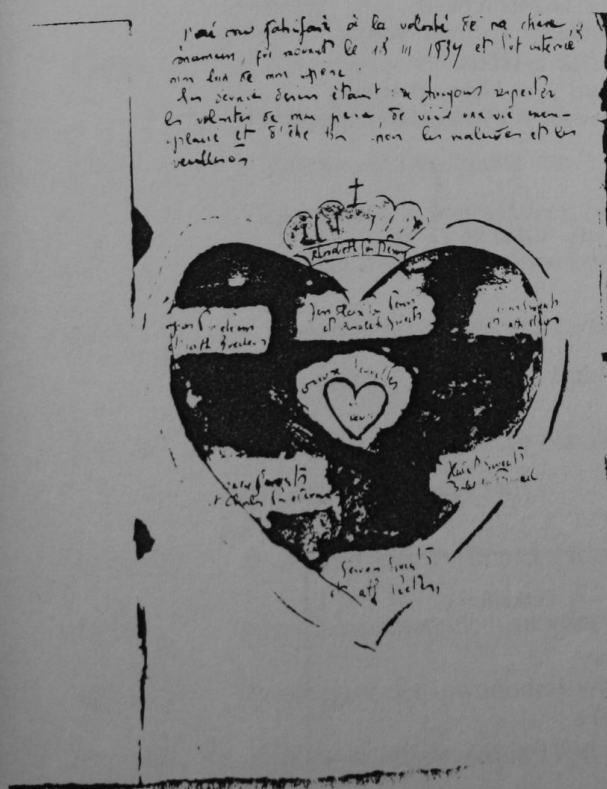

driemaandelijks tijdschrift
De V Geslachten van Hoegaarden

édition trimestrielle
Les V Lignages de Hoegaarden

M^r 8de Henri STEEN WEGEN
Processieweg 66
3300 TIENEN

FAMILIESCHOON

Anno XXXVII nr 203 4/1996

Afgiftekantoor 3320 Hoegaarden

Ver. uitg. A Veroeveren

Eraad — Conseil d'honneur

Z.E.H. Henri Peeters (†), Pastoor en Landdeken van het Concilie van Hoegaarden
Sieur J.M. Lowet-Oury (†), Président d'honneur et Administrateur délégué de la Raffinerie et Sucrierie de Grand-Pont
Dhr. L. Borremans (†), Ere-Ambassadeur van Z.M. de Koning der Belgen
Dhr. G. Puttevils, Ere-Ambassadeur van Z.M. de Koning der Belgen
Dhr. Baron Charles Roberti de Winghe, Ere-Notaris
Z.E.H. J. Vandervelpen, Deken van Hoegaarden

Beschermraad — Comité de patronage

College van Burgemeester en Schepenen van Hoegaarden
Museum 't Nieuwhuys – Stichting Julien Van Nerum – vzw Hoegaarden

Redactie — Rédaction

Maurice Dodion – Lelielaan 34 – 3191 Hever – Tel. (015) 61 43 24

PRK — CCP

000-0895026-07 – Confrerie der V Geslachten – Hoegaarden

Confrerie der V Geslachten — Confrérie des V Lignages

Stichting — Fondation 09-12-1741

Rechthebbende Geslachten — Lignages ayants-droit

Servais Sweerts x Angeline Sweerts	(De Zwarte Merel / Le Merle Noir)
Hubert Sweerts x Barbe Van Osmael	(Het Groene Klaverblad / Le Trefle Vert)
Charles Van Nerum x Barbe Sweerts	(De Gulden Lelie / Le Lys d'Or)
Henri Hoebancx x Anne Sweerts	(Het Zilveren Zwaard / Le Glaive d'Argent)
Henri Struys x Elisabeth Sweerts	(De Zilveren Struisvogel / L'Autruche d'Argent)

Beheer — Administration

Hoofdzetel — Siège Social

't Nieuwhuys – E. Ourystraat 2/4 – 3320 Hoegaarden – Tel/Fax. (016) 76 77 96

Lidmaatschap en abonnements

A. Van Nerum, Parklaan 5, 1860 Meise

Verzending Familieschoon

F. Veroeveren, A. Putzeysstraat 10, 3320 Hoegaarden

Ruilabonnements

M. Dodion, Lelielaan 34, 3191 Hever

Streek- en Biermuseum — Eetkaffee

't Nieuwhuys

open vanaf 10.30 u.

Musée régional et de la bière — Taverne et Snacks

't Nieuwhuys

ouvert dès 10.30 h.

Tel / Fax. (016) 76.77.96

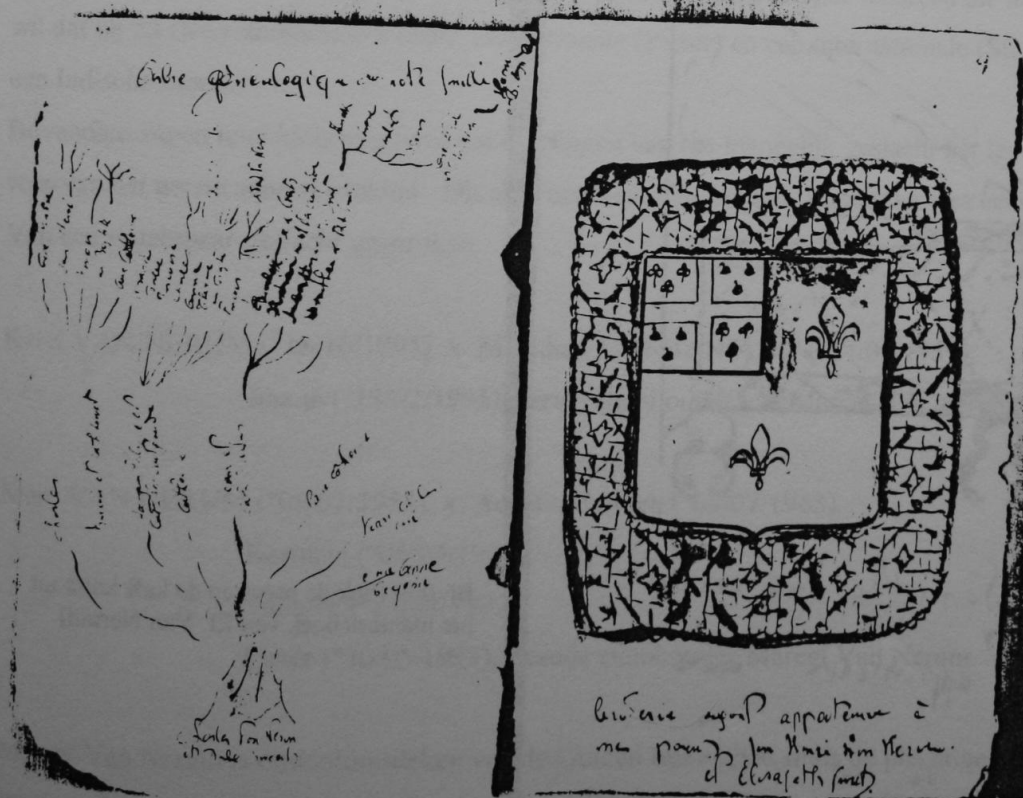
**Art. 786 Lijst van de archiefstukken uit het Archief der V Geslachten van
Hoegaarden in bankkluis opgeborgen, november 1996**

Liste des Archives mises en sécurité à la banque, novembre 1996

- A1.002.C Memorieschrift van Alpaïdis (zonder aanduiding auteur plaats datum.
- A2.012 Schuldbekentenissen aangegeven door de ingezetenen van Averariden, ter overstaan van Anna Van den Roy (wed. Vandenberghb uit Tienen) 1684. Gevonden in 't Nieuwhuys tijdens opgravingen in de kelders (1964).
- A2.017 Ordonnantie aan de Ingezetenen van Goetsenhoven, 1746. Taksbrief, tweemaal verzegeld (en gebruikt als inpakpapier voor de verborgen documenten (zie voorgaande).
- A2.018 a. Lijst Magistraet Stadse Thienen 1757.
b. idem 1759
- A2.019 a. Acte nopens leenhof van Brussele onder Hakendoven, opgemaakt door stadhoude Jean Persoons, 1620.
b. Extract uit Leenboek van 't hof van Brussele onder Hakendoven bij de Visschgracht, in leen geweest bij Anne Maria Demunter uit Tienen (1681) en nu gehouden door G. Crampen (zie A2.012).
- A2.021 a. Benoeming van Servaes Sweerts tot schepen van Hoegaarden (1717).
b. Benoeming van Antoon Balth. Sweerts tot griffier en schepen (1767).
- A3.003 Verklaring afgelegd door Nicola de Chateau inzake gewelddaden in de Tinnen Schotel te Tienen (1790).
- A3.007.e Declaratie door P. Vranckx tegen notaris Van Autgaerden (1793).
- A3.009 Nieuw gemeentereglement voor Hoegaarden met zegel (1794).
- A3.017 Aendraghte der inwooders van de tweede sectie, gemeente "de gete".
- A3.019.a Vrijgeleide afgeleverd in 1796 aan G. Troost.
- A3.020.a Assignaat van 100 F, serie 2358 nr 703 (jaar 3).
- A3.021.a en c Verkoop van grond te Bunsbeek (1798).
Uitspraak tegen achterhouden van renten op voormalig Cabbeekklooster (1809).

- A3.028.c Bericht nopens vaandelvluchtige Michel Smets (1802).
- A3.029 Plan van kasteel 't Serclaes te Wommersom (1802).
- A3.030 Acten over kasseien van gemeenteplaats Hoegaarden met 2 plannen en afmetingen.
- A3.035 Liste des souscripteurs pour le remplacement du Contingent actif de la Garde Nationale de la ville de Tirlemont.
- A3.037 Erkenning kind door J. Smeyers en M. Delhersse uit Lumay 1815.
- A4.011 Ontslagbrief uit het leger van J.B. Vanroelen uit Neerlinter (1829) en Jean Haumont uit Hoegaarden (1821).
- A5.002 Lijst van het gemeentepersoneel Hoegaarden. (1833)
- A5.011 Instelling van elementair onderwijs te Hoegaarden (school Haumont) (1845).
- A6.009
 - a. Vaderlandse betoging te Hoegaarden 1918.
 - b. Redevoering te Outgaarden bij overwinning 1918.
- A6.011
 - a. Jaarboek Hoegaardse handelaars en industriëlen 1920.
 - b. Reclameblad Hoegaarden met koersprogramma 1923.
- A6.014 Eeuwfeeststoet Belgische Onafhankelijkheid (1930).
- B1.001 Stichtingsacte Confrerie 1741.
- B1.002 Reglement Gulden Lelie (met geslachtswapen en banier) 1778.
- B1.003 Ingangstelling Gildeleven 1780 (Codicil).
- B1.015 Acte van Protectie over Apostelgenootschap (1745).
- B1.020 Familiearchief
 - a. Maatregelen ter beveiliging 1905.
 - b. Beschrijvende inventaris 1993.
- B1.022
 - a. Basisnotitiën over de Keurwet 1717.
 - b. Keurtafel van 't Sweertshuys 1717-1891.
 - Keurtafel van de Gulden Lelie 1734-1891.
- B1.023.a Tafel van het Proostheerschap bij het Sweertskapittel 1736-1883.
- B5.006 Segel ende waepene extracte der Landtdeken Peeters fundatie 1752.
- B5.007 Atteste van waepenporte familie Van Nerum 1768.

- B5.008 Kleuren en Huismerken bij de Gulden Lelie 1885.
- B5.010 a. Sweerts l'ardy (1550) (wapen).
e. Vandertaelen - Van Nerum
I. J. Dotremont 1706/1819.
- B6.001 't hof tot Neerhem (cijnsgoed 1582) (ingekleurde schets).
- B6.002 Cabaret over den Cruysblock 1582 (schets).
- B6.005 Ommeganck Palmprocessie 1806 (samenstelling).
- B6.006 Extracte uyt die Memoriaelboek der Brouwersgilde 1796.
- B6.007 Notice de famille sur la branche de F. Van Nerum et C. Aerts (1874).
- B6.008 idem 1910.
- B6.009 Extraits de mémoires sur la famille Van Nerum de Hougaerde 1828.
- C4.030 Griffiersregister (deel I).

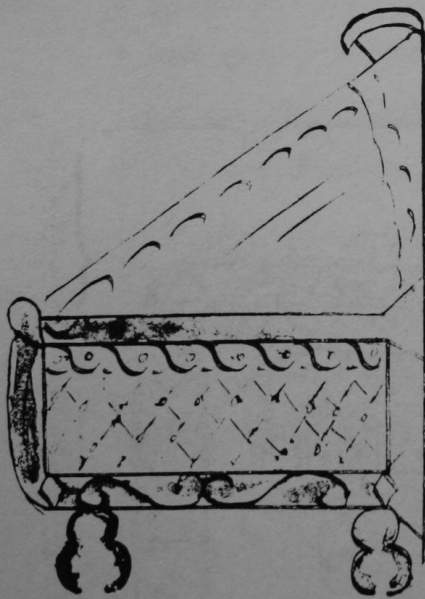

Arch. B6.009 Uit het memorieboek van Elizabeth Van Nerum x C. Vandertaelen.
Stamboom van het geslacht C. Van Nerum x B. Sweerst (links), broderie toebehorend aan hun ouders
J.H. Van Nerum x E. Sweerts.

Al deze archiefstukken zijn opgeborgen in een safe van het Gemeentekrediet te Hoegaarden als gevolg van de beslissing genomen door de Algemene Vergadering van de Confrerie der V Geslachten op 29 april 1995, in de zetel te Hoegaarden, museum 't Nieuwhuys. Voor de uitvoering werd mandaat verleend aan Hoofddecken G. Puttevils en Ceremoniemeester en Adviseur A. Van Nerum.

De kosten van de safe worden door de Confrerie gedragen en de safe is uitsluitend toegankelijk voor min. twee, max. drie aangestelde leden van de Confrerie, te weten:

- Georges Sweerts voor de Sweerts alliantie (of bij ontstentenis zijn vervanger Eric Ruell)
- Arthur Van Nerum uit Hoegaarden (vervanger God. Van Nerum) voor de Gulden Lelie
- Hilde Claes voor de Hoebancx-Struys Alliantie (vervanger Victor Claes).

L'archevêque maternelle
ayant approuvé aux
enfants de la confrérie

B6.009 (ook de prent op de kaft komt uit
het memorieboek van El. Van Nerum)

Art. 787 Geduld wordt altijd bekroond, twee stamhouders voor Marcel Van Nerum

Na een kwarteeuw van eindeloos wachten op een stamhouder werd het geduld van Marcel Van Nerum uiteindelijk dubbel beloond in 1995.

Twee kleinzonen werden in dat jaar geboren. Shaun, zoon van Karel en Mellidian zag het levenslicht op 13 februari. En het geluk kon niet op toen op 30 mei van hetzelfde jaar ook nog Pieter werd geboren. Pieter is het derde kind, maar na Karolien en Stefanie de eerste zoon van Marc en Annelies.

Marcel Van Nerum heeft samen met Maria Davids zeven kinderen. De drie oudsten zijn dochters. Dan volgen twee zonen- Marc in 1952 en Karel in 1953- en dan nog eens twee dochters. Hij was content toen beide zonen huwden, respectievelijk in 1989 en 1990. Zijn nakomelingschap was zo goed als verzekerd.

Toen Karolien en Stefanie geboren werden, was er zowel vreugde om het nieuwe leven als paniek: Wat met onze naam?

Maar 1995 maakte alles dubbel goed. Marcel verkondigt nu trots tegen iedereen die het horen wil dat hij nu twee stamhouders heeft: een nationale (Pieter) en een internationale (Shaun) met een Indische moeder.

Bovendien zagen inmiddels nog twee nakomelingen van het mannelijk geslacht het levenslicht, waarvan het eerste achterkleinkind. Dit alles betekent vier jongens op minder dan een half jaar. Van een vruchtbaar geslacht gesproken.

Karel VAN NERUM (°18/10/1995) x Mellidian MARBANIANG (°14/06/1959)
Shaun (°13/02/1995), eerste stamhouder van Marcel Van Nerum.

Marc VAN NERUM (°09/01/1953) x Annelies Leeten (°03/07/1963)
Karolien (°05/03/1991)
Stefanie (°24/03/1992)
Pieter (°30/05/1995), tweede stamhouder Marcel Van Nerum

Marcel Van Nerum is ouderdomsdeken van de Gulden Lelie-gilde sinds de plechtige kroning tot deze functie op 12 oktober 1991. Met deze titel is hij de opvolger van Robert Van Nerum die in hetzelfde jaar stierf in zijn 93e levensjaar. Robert was ouderdomsdeken benoemd en tegelijk tot Hoofddeken van de Confrerie der V geslachten onder de naam Robert I in 1979.

Sinds Marcel Ouderdomsdeken is zijn in de Gulden Lelie August Van Nerum en Emile Van Nerum respectievelijk Onderdeken en Raadsheer en is Marcel Joseph van het Zilveren Zwaard de nieuwe Patriarch van de Confrerie.

Wij herinneren ons nog het tweede nummer van Familieschoon van de jaargang 1985 (nr. 157), waar de aanvullingen van de stam van Marcel Van Nerum zijn in opgenomen en die als een voorbeeld kunnen gelden voor de andere Stamgenoten (art. 551). Hiermee reageerde hij toen als eerste op een oproep om de afstammingslijsten volledig en juist te houden.

Met veel plezier zullen de genealogische attesten klaargemaakt worden en in de loop van 1997 overhandigd worden.

Al wie het verdere verloop van de familietak van Marcel Van Nerum wil volgen kan uitgebreid terecht in Familieschoon (nr. 182, XXXII jaargang, 1991, p. 2104).

Tot slot volgt nog de afstamming van de twee jongste stamhouders.

- Servatius Sweerts (1670-1737) x Catharina Peeters (1672-1741)
- Barbara Sweerts (1700-1778) x Carolus Van Nerum (1689-1757)
- Jacobus Van Nerum (1738-1824) x Marie Van Autgaerden (1745-1823)
- J.B. Van Nerum (1782-1832) x Albertine Dumont (1787-1867)
- Charles Van Nerum (1811-1871) x Augustine Defoor (1833-1904)
- François Van Nerum (1856-1915) x Mathilde Davidts (1857-1929)
- Arthur Van Nerum (1884-1966) x Palmyre Gasia (1885-1941)
- Marcel Van Nerum ((1913) x Marie Davids
- Karel Van Nerum (1955) x Mellidian Marbaniang (1959)
- Shaun Van Nerum* (1995), 1e stamhouder, achtste generatie gesproten uit het geslacht van
Carolus Van Nerum en Barbara Sweerts
- Marc Van Nerum (1953) x Annelies Leeten (1963)
- Pieter Van Nerum* (1995), 2e stamhouder, achtste generatie gesproten uit het geslacht van
Carolus Van Nerum en Barbara Sweerts

Art. 788 De familie Putzeys en de V Geslachten van Hoegaarden

La famille Putzeys et les V Lignages de Hoegaarden

De familie Putzeys behoorde tot een geslacht van handelaars, gerechtsdienaars, notarissen en dokters van St.-Truiden (17e eeuw). Vroeg in de 18e eeuw week een stamvertakking uit naar de stad Luik, het was o.a. de vader van Julienne Catherine, die Advocaat werd en rechter van de Raad der XXII. Julienne Catherine was door haar huwelijk met notaris J.B. Hubens (1734-1800) de eerste die zich te Hoegaarden kwam vestigen en wel te Rommersom. Haar broer Louis (Luik 1735 - Hoegaarden 1800) huwde met Anne Marie Hubens, de zuster van de notaris en was landbouwer te Hoegaarden. De jongste broer tenslotte, Trudo Balthazar (Luik 1735 - Hoegaarden 1816) vestigde zich als geneesheer te Hoegaarden om dan in 1766 te Zétrud-Lumay in het huwelijk te treden met Marie Catherine De Diest. Deze laatsten werden de stamouders van de Hoegaardse vertakking van het geslacht Putzeys.

De oudste zoon van het echtpaar Putzeys-De Diest, Trudo-Hubert (1767 - 1820) huwde met Anne Cath. Debroeck, was vrederechter te Hoegaarden en schonk aan zijn ganse familie de bijnaam "Juus" (Juge).

Henri (1768-1840), de tweede zoon, was notaris te Hoegaarden. In deze functie werd hij opgevolgd eerst door zijn zoon Louis Alexander (1814-1881), die trouwde met Cath. Rosalie Dumont, en daarna door zijn kleinzoon Arthur, terwijl beide laatsten ook burgemeester van Hoegaarden waren. L. Heuninckx volgde daarna zijn schoonvader Arthur op als notaris. Servais Putzeys (1773-1831), vijfde kind van Trudo-Balthazar was landbouwer. Hij trouwde met Cath. Stockmans (1773-1845) en zij hadden twee zoons. Jean Baptiste (1818-1896), die de oudste was, huwde met Anne, zuster van de gemeenteontvanger François Lodewijckx. Hun twee oudste kinderen waren respectievelijk Cesar (1843-1905), die brevethouder werd van de historische muntkaramellen en Joseph (1844-1917), die doctor in de wijsbegeerte en letteren was en als ingenieur-scheikundige o.a. directeur was van de suikerfabriek "Grand Pont". Hij huwde met de dochter van Livinus Van Nerum en Monique Cipers. Hun zuster Constance huwde met Emiel Christiaens, waarvan een dochter met een Rosier zal trouwen.

Op de volgende bladzijden worden de gebroeders Putzeys vernoemd. Waar moeten ze geplaatst worden in het geslacht Putzeys?

Eveneens een artikeltje over de Muntkaramellen die vanaf oktober 1996 terug verkrijgbaar zijn in het Museum 't Nieuwhuys.

Hommage au studio des frères Putzeys

La Perle, Henri d'Ursel

La présence du cinéma, des la création du Palais des Beaux-Arts, aux côtés de disciplines artistiques plus anciennes et reconnues, telles que les arts plastiques, la musique ou le théâtre, mérite d'être soulignée. En effet, même si le 7ème art existait depuis plus de 30 ans, l'histoire et la théorie du cinéma n'en étaient encore qu'à leurs balbutiements (Delluc et Mitry publient leurs premiers écrits dans les années 20 en France). Ce n'est qu'une décennie plus tard, en 1936, que l'art cinématographique fera son entrée dans un musée, avec l'ouverture du prestigieux département cinéma du

Museum of Modern Art de New York.

Henry Le Boeuf, concepteur et fondateur du Palais des Beaux-Arts peut donc être considéré comme un pionnier en la matière. C'est aux frères Putzeys que fut confiée, dès le mois de novembre 1928, l'exploitation de la salle du Studio. Jusqu'à sa fermeture, en 1969, il y proposeront une programmation de qualité remarquable, méritant ainsi amplement l'appellation de "première salle d'art et d'essai en Belgique".

Au cours du mois de novembre, la programmation des films muets est presque

entièrement dévolue à un hommage aux frères Putzeys (avec des films comme *Die Nibelungen* de Lang, *La passion de Jeanne d'Arc* de Dreyer, *The gold rush* de Chaplin, *L'homme à la caméra* de Vertov ou *Un chapeau de paille d'Italie* de Clair...). Une quinzaine de classiques sonores viennent compléter ce panorama en illustrant les années 30-38: *Hallelujah* (King Vidor), le premier film sonore présenté au Studio, *Der blaue Engel* (von Sternberg), *A nous la liberté* (Clair), *Vampyr* (Dreyer), *Extase* (Machaty), *Drôle de drame* (Carne), *Olympia* (Riefenstahl).

Séances du dimanche matin

Dans le cadre d'EuropaliaHorta, le Musée du Cinéma présente, un dimanche sur deux, des séances de documentaires, de films d'avant-garde et de films sur l'art qui se veulent un reflet de l'actualité sociale et culturelle des années 1928-1938.

1929 - 1931

Fêtes du centenaire de la Belgique (Storck), *Trains de plaisir* (Storck), films surréalistes et d'avant-garde: *La perle* (d'Ursel) et *Witte vlam* (Dekeukeleire) et un film en évocation de l'exposition Tivgat (PBA 1931).

3/11/1996 - 11.00

1932 - 1933

Misère au Borinage (Storck & Ivens), film expérimental d'Henri Storck (*Sur les bords de la caméra*) et film d'animation: *L'idée* (Masereel & Bartosch).

17/11/1996 - 11.00

Hommage aan de studio der gebroeders Putzeys

Dat de film al sinds het prille begin zijn plaats kreeg binnen het Paleis voor Schone Kunsten - naast oudere, meer gevestigde artistieke disciplines als de plastische kunsten, de muziek en het theater - mag wel eens in de verf worden gezet. Tijdens de periode in kwestie mag de film dan wel ruimschoots aan zijn dertigste verjaardag toe zijn geweest, toch stond de geschiedenis en de theorie van de 7de kunst toen nog in de kinderschoenen (Delluc en Mitry in het Frankrijk van de jaren 20). Pas een decennium later (in 1936) zou de filmkunst zijn intrede doen in een museum, en wel met de

opening van een prestigieuze filmafdeling in het Newyorkse Museum of Modern Art.

Henry Leboeuf, oprichter van en drijvende kracht achter het Paleis voor Schone Kunsten, mag in dat opzicht dan ook gerust als pionier worden beschouwd. Maar het waren de gebroeders Putzeys aan wie - vanaf november 1928 - de taak te beurt viel de "Studio" in de kelder van het Paleis voor Schone Kunsten uit te baten. Tot aan de sluiting in 1969 bracht het duo een aanbod van hoogstaande kwaliteit, en het zaaltje heeft de eretitel van "eerste art-house zaal van België" dan ook meer dan verdiend.

Gedurende de hele maand november staat de programmatie van de zaal voor stille films van het Filmmuseum bijna geheel in het teken van deze hommage aan de gebroeders Putzeys (met films als *Die Nibelungen* van Lang, *La passion de Jeanne d'Arc* van Dreyer, *The gold rush* van Chaplin, *De man met de camera* van Vertov of *Un chapeau de paille d'Italie* van Clair...). Ter vervollediging van het overzicht brengen we tevens een vijftiental klassieke geluidsfilms die de jaren 30-38 illustreren: *Hallelujah* (King Vidor), *Der blaue Engel* (Von Sternberg), *A nous la liberté* (Clair), *Vampyr* (Dreyer), *Extase* (Machaty), *Drôle de drame* (Carne), *Olympia* (Riefenstahl).

Zondagochtendvoorstellingen

In het kader van Europalia-Horta worden, telkens op zondag om 11u, filmmatineeën georganiseerd in het Filmmuseum. Deze voorstellingen brengen de socio-culturele actualiteit van de Horta-jaren in kaart. Voorstellingen november:

1929 - 1931

Eeuwfeest van België (Storck), *Trains de plaisir* (Storck), surrealistische en avant-garde-films: *La perle* (d'Ursel), *Witte vlam* (Dekeukeleire) en een film ter illustratie van de tentoonstelling gewijd aan Tivgat (PSK 1931).

3/11/1996 - 11.00

1932 - 1933

Misère au Borinage (Storck & Ivens), experimentele film van Henri Storck (*Sur les bords de la caméra*), tekenfilm *L'idée* (Masereel & Bartosch).

17/11/1996 - 11.00

As a result of taking the initiative to associate the cinema with other artistic disciplines in the very early days of the Palais des Beaux-Arts, Henry Le Boeuf is credited with being a pioneer in this area.

In November 1928, the Putzeys brothers were tasked with running the Studio and they made it their business to show films of a consistently high standard until the Studio closed, in 1969. No wonder, then, it was known as the "leading venue for art and experiment in Belgium". The silent films being shown in November offer

good examples of the kinds of work the brothers liked to champion. Also on the programme are 15 or so classic talking films from the 1930-1938 period.

Für die von Anfang an erfolgte Assoziation des Films zu den anderen künstlerischen Disziplinen innerhalb des Palais des Beaux-Arts kann Henry Le Boeuf als bahnbrechend auf diesem Gebiet betrachtet werden. Ab November 1928 wurde den Brüdern Putzeys die Nutzung des Studiosaals anvertraut.

Bis zu seiner Schließung im Jahre 1969 boten sie ein Programm von bemerkenswerter Qualität, so daß dieser Saal mit vollem Recht den Titel des "ersten Kinosaals für Kunst- und Experimentierfilm Belgiens" verdiente. Die Programmierung von Stummfilmen ab November wird die damalige Programmpolitik der Brüder Putzeys weitestgehend dokumentieren. Vervollständigt wird das Bild mit 15 Tonfilmklassikern der Jahre 1930-38.

2436

Jef "Juus"

Cesar "Juus"

De karamellen Cesar of de munten van Cesar Juus

Uitgave "Nieuwhuys Museum
Hoegaarden 1996

De karamellen Cesar of de munten van Cesar Juus

Het begon in 1852 met Jean-Baptist Putzeys, bijgenaamd Jean Juge, omdat zijn oom Trudo Putzeys vrederechter (Juge de paix) was geweest tijdens de Franse Revolutie. Hij woonde op de Grote Plaats in de huidige herberg Venetiaan en was bakker en winkelier. Hij kocht de formule van de muntbol van een zekere Van Hauw, suikerbakker uit de Mechelsestraat te Leuven. Daar noemde men de bollen "Hollandse babbelaars".

Cesar en Joseph, kinderen van Jean-Baptist rolden elke donderdagnamiddag twee kilogram muntbollen. De nog warme gekookte suikermassa werd met de hand in bollekens gerold. Als fabricatiemerk moesten ze dan met een koperen geldstuk van 5 centiem (een solleke) een leeuwte in de bol prenten. Een klop met de hamer en de afdruk van een leeuw op een donkerkleurige platte ronde muntbol was het resultaat. De huidige kleur is ontstaan met de witte geraffineerde suiker. Daarna werden de bollen ingepakt in stijf papier. Cesar "Juus" gaf de grote vlucht aan het snoepje en zijn broef Jef "Juus", de eerste directeur-beheerder van de gewezen suikerfabrieken "Grand-Pont", leverde de benodigde suiker voor de fabricage die gebonden was aan het suikerbietenseizoen.

Het verdwenen "Hotel Café César" aan het station werd vanaf 1887 de vaste stek van de familie Cesar Putzeys. In 1898 werd de machine in gebruik genomen die nu nog functioneert en toeliet om snel en veel karamellen te vormen. Op elke munt prijkt ook sindsdien de letter P van Putzeys.

Bij elke "cuite" zijn er een aantal onverkoopbare stukjes. Kinderen staken dan hun hand door het keldervenster om wat brokjes te krijgen.

De karamel die nu te koop is in 't Nieuwhuys wordt gekookt in dezelfde ketel, gegoten op dezelfde steen, gevormd in dezelfde machine uit dezelfde kristalsuiker en aromatische stoffen van toen.

Bij elke pot Hoegaards bier van 7 centiem kreeg de verbruiker voor twee centiem muntbollen. De fabrikant maakte zich sterk dat zijn munten een uitstekende remedie waren bij hoest, zodat moeder de vrouw haar rantsoen had voor de week en haar man gemakkelijker naar de herberg liet gaan.

La famille Putzeys, originaire de St.-Trond (17e siècle), est une famille de commerçants, de notaires, de médecins, d'avocats et de juges. Une branche est arrivée à Hoegaarden au 18e siècle après un détour par Liège. Une Putzeys se lie au notaire J.B. Hubens (1734-1800) qui habite le hameau de Rommersom à Hoegaarden. Peu après les deux frères de Julienne Cathérine viennent s'établir dans la même commune. Louis, marié avec Anne Marie Hubens, la sœur du notaire, est agriculteur et Trudo-Balthazar s'établit à Hoegaarden comme médecin. Après son mariage avec Marie Cathérine De Diest à Zétrud -Lumay, ce couple devient les ancêtres de la forte branche Putzeys de Hoegaarden.

Trudo-Hubert (1767-1820) (x Anne Cath Debroeck) était juge de paix à Hoegaarden ("Juus"). Henri (1768-1840) devenait notaire à Hoegaarden, successivement succédé par son fils Louis Alexandre et son petit-fils Arthur, tous les deux bourgmestres de leur commune. En 1906 L. Heuninckx, beau-fils d'Arthur occupe le notariat de Hoegaarden.

Servais (1773-1831) et Cath. Stockmans (1773-1845) avaient deux fils dont l'aîné était Jean Baptiste (1818-1896). Les fils aînés de Jean-Baptiste et de Anne Lodewijckx se nommaient César (1843-1905) et Joseph (1844-1917). César "Juus" et Jef "Juus" sont les deux Putzeys que nous avons représenté à la page 2418. C'est César "Juus" qui reprend la licence du Caramel César de son père Jean-Baptiste. Et c'est Joseph Putzeys (Jef "Juus") qui comme ingénieur-chimiste et docteur en philosophie et lettres a été le premier directeur de la sucrerie du "Grand Pont". Après il a construit "La Candisserie" et la "Sucrerie de la Ghète". Alors Joseph livrait le sucre blanc qui donnait l'aspect clair au caramel qui se vendait dans des boîtes en métal comme "Véritable Caramel César". Quelques années plus tard le succès de la friandise exigeait une installation moderne. Dès 1898 la nouvelle machine est employée jusqu'aujourd'hui. Putzeys fabriquait aussi des "Pastilles". Frédéric Putzeys, fils de César a continué la fabrication dès 1905, après la mort de son père. En 1967 il a fait don au Musée 't Nieuwhuys de toute l'installation et la formule secrète du caramel. Ainsi le musée fabrique et vend à nouveau, depuis quelques semaines, la "Véritable Caramel César", avec l'initiale "P" de Putzeys dans chaque bonbon.

Quels sont les deux frères Putzeys auxquels on rend hommage à l'occasion du centenaire du film au Palais des Beaux-Arts à Bruxelles? La rédaction attend la réaction des lecteurs avec impatience.

J.B. Van Nerum's leven en familieperikelen, evenals als de Hoegaardse politieke bedrijvigheid zijn beschreven in de nrs 71 t.e.m. 74 van *Familieschoon* (februari-mei 1966).

Hier willen wij nu vooral de aandacht vestigen op Dokter Van Nerum omwille van zijn werk als geneesheer. Als oud-seminarist en dokter naderhand was hij een zeer minutieus man met een sterk gecultiveerde geest, een groot plichtsbesef en een uitzonderlijke zin voor orde. Dank zij deze kwaliteiten beschikken we nu over een rijke nalatenschap van deze plattelandsgeneesheer.

Geordend vinden wij in zijn papieren een hele reeks gegevens over ziekten uit zijn werkterrein - van de regelmatig voorkomende epidemies tot de uitzonderlijke en ongekennde verschijnselen. Dit alles niet alleen voor Hoegaarden, maar voor verschillende omringende dorpen. Zowel de geschiedenis van de geneeskunde in de 19e eeuw als de genealogie kunnen uit deze "dagboeken" hun nut halen. Vele gegevens om saaie "stambomen" op te frissen kunnen hier geput worden door de familiekundige; de problemen en vooruitgang van de geneeskunst zijn dienstig voor de geschiedenis van de plattelandsgeneeskunde waar de huisdokter tevens specialist en chirurg was, gewoonlijk dan in samenspraak met één of meerdere collega's uit de regio.

In twee boekjes, met achteraan een index, heeft J.B. Van Nerum alle ziekteverschijnselen samengebracht en besproken. Het wel en wee, ziekte en genezing van talrijke patiënten heeft hij genoteerd en gecommentarieerd:

- *Observations médicales*, J.B. Van Nerum, méd.(ecin) à Hougaerde 1845-1862, 347 p. + alfabetische index.
- *Observations médicales*, J.B. Van Nerum, médecin à Hougaerde 1863-1875, 71 p. + achteraan vanaf de laatste bladzijde : *Observations et applications thérapeutiques particulières* 1864, 13 niet genummerde bladzijden.

Het eerste boekje meet 16,6 x 10,2 cm en het tweede 14,8 x 9,5 cm. Beiden hebben een dikke kartonnen omslag met leren band het eerste, met stoffen het tweede. Alle twee zijn ze voorzien van een omslagje binnenin om kleine papieren te bewaren. De bladzijden zijn genummerd, het papier is niet gelijnd. Het handschrift is zeer klein en de vellen zijn met inkt beschreven. Op de linkerbladzijde vinden we ongeveer chronologisch de voorkomende ziekten met beschrijving, dan regelmatig de "Observations médicales" en behandelingswijzen. De rechterpagina's bevatten bronnenopgave voor de nieuwe methodes, de namen van zieken en opmerkingen allerhande.

wordt vervolgd...

Les renseignements que nous donnons ci-après sont extraits des mémoires que le médecin J.B. Van Nerum rédigea pour la période de 1808 à 1872 environ. Jean-Baptiste Van Nerum, fut reçu Docteur en médecine à l'Université de Louvain, le 3 août 1833, à l'âge de 24 ans. Il épousa Anne Maryssael, originaire de Leysele, le 12 novembre 1840. Le jeune couple s'installa d'abord dans une partie de la ferme paternelle, près du pont sur la Ghète. Il fit construire sa maison en 1841-1842 sur une parcelle de 13 ares 68 centares, faisant partie de l'ancienne ferme paternelle et le couple alla y habiter dès août 1842.

Cette maison est contigüe à celle de Henri Van Nerum, (IV/2:1761-1844), époux de Marie Van Autgaerden, qui fut médecin à Hougaerde de 1786 à 1844 environ.

Jean-Baptiste paya les études de médecine de son frère puiné Justin (V/10:1816-1876), qui fut reçu Docteur en Médecine à l'Université de Louvain, en avril 1844 et en chirurgie, en septembre 1844. Justin, après avoir aidé son frère Jean-Baptiste pendant l'hiver 1844-1845, alla s'installer à Leffinghe, où il se maria et exerça jusqu'à son décès.

En décembre 1849, le Docteur Jean-Baptiste reprit la pharmacie, le mobilier et les livres de son oncle Evrard qui était installé à Hougaerde. Le Docteur Jean-Baptiste perd sa fille Zénobie en 1866, âgée de 22 ans seulement, et son épouse Annette Maryssael, en 1879, à l'âge de 59 ans.

Une longue maladie (non autrement précisée) et la perte de ses forces ainsi que sa triste solitude, son autre fille étant mariée et habitant à Jauche, obligent le Docteur Van Nerum d'interrompre, de mars à septembre 1875, ses consultations. Il vend son cheval et renonce à sa clientèle éloignée. En 1881, il quitte Hougaerde et va habiter à Jauche, chez sa fille Clémence, mariée à Henri Quinot, candidat notaire. Il décède le 26 janvier 1887, le lendemain du décès de son beau fils Henri Quinot, probablement des suites du choc qu'il en ressentit.

Dans ses mémoires, nous avons retrouvé le tarif des honoraires des médecins entre 1846 et 1878. Nous les donnons ci-après car il permettra de se faire une idée, par comparaison, du coût de la vie à cette époque.

	Consultations et saignées chez le médecin	Visites et saignées au domicile du malade
Ouvriers, artisans, employés, petits commerçants, etc membre de la famille du Dr.	0.50 F; 0 à 0,6 F. suivent la situation	1 F. 0 à 1,25 F. suivant la situation
Bourgeois, rentiers, brasseurs, gros commerçants, cultivateurs, etc.	0,60 à 0,70 F.	1,50 à 3 F. suivant distance et clients
Visite de nuit	-	1 à 3 F. id.
Une nuit passée près du malade	-	5 F.
Une consultations avec confrère	-	5 F.
Une conférence avec confrère	-	3 F.
Accouchement	-	5 à 10 F. suivant la distance et la situation du malade.
un voyage de nuit (26 km. en Tilburry)	-	10 F.

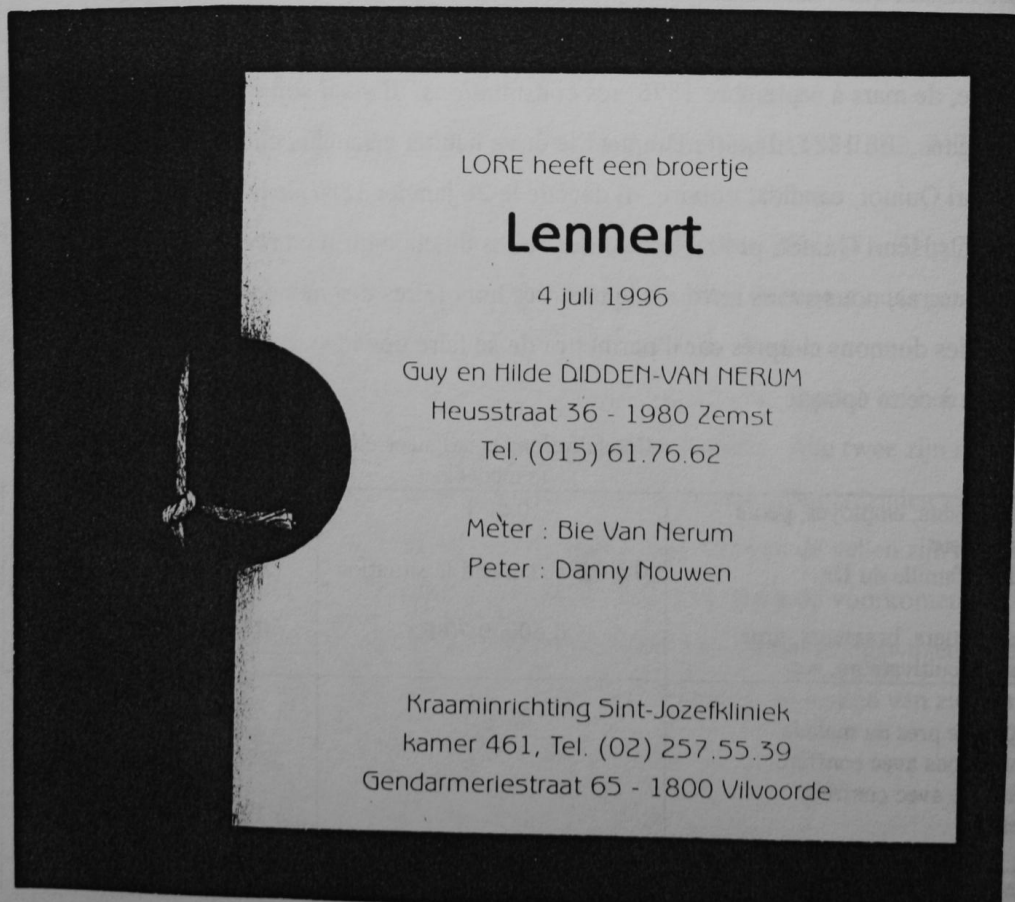
En plus les habitants de plus de 40 villages environnants, il soignait de nombreux membres de sa famille et les malades à charge de différents Bureaux de Bienfaisance des environs.

à suivre...

Art. 790 Confrerie- en familienieuws

Geboorten

Proficiat aan de ouders van Lennert. Ook Lennert is een achterkleinkind van Marcel Van Nerum uit Achel (zie Art. 787 in dit nummer).

Proficiat ook voor de geboorte van Katein aan de gelukkige ouders Peter en Veerle. Katein is weer een kleinkind bij voor Leon Van Nerum.

als zusje van Eldrid

als dochtertje van Peter en Veerle Verstraete - Van Nerum

is Katein geboren
op 18 juni 1996.

Meter : Inge Van Nerum

Peter : Maarten Verstraete

Adres : A.Z.H.Hart, kamer 706
Nerm 45, Hoegaarden Kliniekstraat 45, Tienen

Bij bezoek thuis graag een seintje : 016/ 76 77 10

Het Sint-Niklaasfeest voor de bejaarden in het Rusthuis van Hoegaarden (Stichting Vandertaelen-Van Nerum) gaat door op zaterdag 7 december 1996. Verzamelen in 't Nieuwhuys om 14 uur. Daarna zullen Sint Niklaas en Zwarte Piet samen met de aanwezige leden van de Confrerie in stoet naar het rusthuis gaan. Daar zullen de geschenken uitgedeeld worden aan de residenten. Terzelfdertijd zal ook de acte van bescherming vernieuwd worden.

Inhoud - Contenu nr 203 4/1996 (anno XXXVII)

Art. 786 Lijst van de Archiefstukken uit het Archief der V Geslachten in bankkluis opgeborgen Liste des Archives mises en sécurité à la banque.	2428-2431
Art. 787 Geduld wordt altijd bekroond, twee stamhouders voor Marcel Van Nerum	2432-2433
Art. 788 De familie Putzeys en de V Geslachten van Hoegaarden La famille Putzeys et les V Lignages de Hoegaarden	2434-2438
Art. 789 Dr. J.B. Van Nerum en het geneeskundig overzicht van Hoegaarden (1845-1875) Le Médecin J.B. Van Nerum et ses observations médicales (1845-1875)	2439-2443
Art. 790 Confrerie- en familienieuws.	2443-2444

Lidgelden 1997 Côtisations

Wij laten niets onverlet om de Confrerie zo bloeiend mogelijk te houden. Draag hiertoe ook het uwe bij en stort vandaag nog min. 300 fr. op PRK 000-0895026-07 van de Confrerie der V Geslachten van Hoegaarden; Wij danken U hiervoor.

Nous faisons tout pour tenir la Confrérie florissante. Apportez nous aussi votre aide en versant dès aujourd'hui votre cõtisation pour 1997, soit un min; de 300 fr. au CCP 000-0895026-07 de la Confrérie des V Lignages de Hoegaarden. Avec tous nos remerciements.